

Tuulivoimaloiden purkamisen, purkuvakuus ja lainsäädännön päivitys

Ympäristöministeriön johdolla päivitetään mm. tuulivoimaloiden purkamisen ja purkuvakuuden lainsäädäntöä (säädosvalmistelu [YM012:00/2024](#)).

YM on tilannut (kilpailuttamatta) [lainsäädäntöselvityksen](#), jonka laati Suomen Uusiutuvat jäsen ja tuulivoimayhtiöiden lakitoimisto Hannes Snellman. Esteellisyys näkyy selvityksen johtopäätöksissä koskien mm. perustusten purkamista sekä ympäristöluvan soveltuvuutta purkamistoimenpiteiden määrittelyssä (yhtiöt vastustavat perustusten purkamista ja ympäristölupavaatimusta). Myös YM:n valmisteleva virkamies myönsi puhelinkeskustelussa esteellisyyden näkyvän sisällössä.

Purkamisen ja kierrätyksen lainsäädännössä tulee varmistaa kaikkien rakenteiden, maanpäällisten ja -alaisten, poistaminen tuulivoimalan elinkaaren lopussa. Nykykäytäntö on, että perustukset jätetään kustannussyistä maaperään ja maisemoidaan. Toiminta on mm. jätelain ja ennallistamisasetuksen vastaista ja ympäristöriski mm. perustuksiin kohdistuvan korkean rasituksen aiheuttaman säröilyn ja suuren harjateräsmäärän takia.

Purkamista varten tarvitaan myös **lakisääteinen todellisia purkukustannuksia vastaavan** kokoinen purkuvakuus. Nykykäytännön mukaan purkuvakuudesta sovitaan maanvuokraajan ja vuokralaisen välisessä vuokrasopimuksessa. Vakuuden koko vaihtelee, 0–120 000 €/voimala.

[Harvard Business Review](#) (2024) mukaan tuulivoimaloiden purkukustannukset on merkittävästi aliarvioitu. Voimaloiden korkeuden kasvaessa, purkamisen haasteet ja kustannukset nousevat voimakkaasti. Purkamiskulujen kokoluokkaa on vähätelty – metallien kierrätys ei kata kustannuksia. Esim. yhden siiven vaihtamiseen tarvittavan nosturin kustannukset ylittävät Suomessa 200 000 €.

Suomessa purkuvakuudet eivät kata [purkamisen kustannuksia](#), jotka ovat useita satoja tuhansia per voimala. Esim. Saksassa purkukustannusten on arvioitu olevan [noin 6.5 % rakentamiskustannuksista](#). Useassa Keski-Euroopan maassa, kuten Ranskassa, Saksassa ja Italiassa, tuulivoimaloiden perustukset tulee purkaa. Modernin 7.2–8 MW kokoinen tuulivoimalan investointikustannus (noin 1.5 milj. €/MW) olisi noin 10.8–12 miljoonaa € ja purkukustannukset (ilman indeksikorjausta) noin 700–780 000 €.

Etujärjestö Suomen Uusiutuvat [väittää](#) purkukustannusten olevan 10-85 000 ja enintään 140 000 €/voimala, ilman perustusten purkamista. Suomessa on toistaiseksi purettu muutama kymmenen pientä voimalaa, joiden [keskikoko oli 1.5 MW](#).

Purkukustannukset voivat jäädä kunnan vastuulle. Tuulivoimalan elinkaaren aikana voimalat ja niiden purkusopimukset myydään tyyppillisesti useaan kertaan. Toimintaan liittyy merkittäviä [riskejä](#), mm. purkukustannusten ja purkuvakuuden suhteen. [Karstulassa](#) uusi italialainen omistaja Nadara Italy S.P.A (rekisteröitynyt Luxemburgiin) jätti yksipuolisesti purkuvakuuden indeksikorotuksen pois.

Tuulivoimayhtiön konkurssin tmv syyn seurauksena voimalat voivat jäädä purkamatta. Asiantuntijoiden mukaan purkuvastuu jää lopulta kunnille, sillä yksityiselle maanomistajalle alan toimijat eivät uskalla riskien vuoksi tarjota palvelujaan. YM:n lainsäädäntöselvityksessä myönnettiin, että riski purkukustannusten jäämisestä maanomistajalle ja lopulta kunnalle on olemassa.

Purkukustannukset voivat jäädä myös valtiolle, jos hanke lohkotaan muusta kiinteistöomaisuudesta ja perikunta luopuu [riskiperinnöstään](#). Näin on [käynyt](#) jo muiden kiinteistöjen suhteen.

Yhteenveto: Tuulivoimaloiden purkamisvaatimusten selventäminen onnistuu parhaiten vaatimalla tuulivoimaloita ympäristöluvan varaiseksi toiminnaksi (kuten muukin teollisuus) ja määritellä purkuvaatimukset ympäristöluvassa. Vaatimukseen tulee sisällyttää mm. maanalaisten osien purkamisen ja todellisia purkukustannuksia vastaava purkuvakuus (indeksikorotuksen) erilliselle vuokranantajasta ja vuokraajasta riippumattomalle tilille.

Laatinut: Riikka Rajalahti, MMT, Multia 10.3.2025